

Kursplanen fastställd av UL 2009-06-17

Gäller ht 2010

Kurskod : LVVA19

Fördjupn.: G1N

Utb.omr.: HU

Ämneskod: LIA

Ämnesgrupp: LV1

Huvudomr.: LIA00

Varulvar, vampyrer och väsen – skräck i litteratur och andra media från antiken till idag, 7,5 högskolepoäng

Horror in Literature and other Media, 7,5 credits

Grundnivå A

Allmänt

Kursens syfte är att ge grundläggande kunskap om skräcklitteraturen från antiken till idag, från egyptiska spökhistorier och antika varulvsberättelser över medeltida folksägner till gotikens och skräckromantikens födelse och framåt till nutid. Här behandlas klassiska verk som *Dracula* och verk av olika författare, t ex Ann Radcliffe, Stagnelius, Mary Shelley, Emily Brontë, Edgar Allan Poe, Selma Lagerlöf, Lovecraft och andra fram till dagens Clive Barker, Stephenie Meyer m fl. Här berörs också författare utanför genren, såsom Strindberg och Virginia Woolf. En svensk tradition tas upp, från medeltiden till dagens författare, såsom Inger Edelfeldt, Bruno K Öijer, Mare Kandre, Alexander Ahndoril, Kristoffer Leandoer, Andreas Roman, Johan Theorin, Ajvide Lindkvist, Åsa Schwartz och C J Håkansson. Även filmer, musik, roll- och dataspel ingår i undervisningen. Kursen har ambitionen att vara en av de mest kompletta skräckkurserna. Kursen kan tillgodoräknas inom den litteraturvetenskapliga grundkursen.

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas de studerande:

- ha god kunskaper i skräcklitteraturens tradition i litteratur men också inom olika medier i främst ett svenskt men också europeiskt perspektiv.
- ha goda kunskaper i olika definitioner av skräck, däribland att kunna skilja mellan undergenrer såsom gotik, skräckromantik, skräckel, German Tale, roman noir osv.

Innehåll

- Skräcklitteraturens tradition främst i ett svenskt och europeiskt perspektiv.
- Den svenska skräcktraditionen.
- Definitioner av "skräck" inom litteratur och andra media.
- Närläsning av valda författarskap och verk.
- Enskilt författande av PM baserat på kurslitteraturen samt valfri fråga som rör skräck.

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs grundläggande behörighet för högskolestudier.

Kursupplägning/lärandets former

Föreläsningar och litteraturseminarier för campuskursen, diskussioner på Pingpong för distanskursen, samt författande av ett PM.

Kursen erbjuds både som campusbaserad kurs och distanskurs och genomförs genom aktivt deltagande, i PingPong för distanskursen och i seminarierna för campuskursen, samt genom ett individuellt skrivet PM inom både distans och campuskursen, där deltagarna visar att de har läst all kurslitteratur samtidigt som det ges möjlighet att välja en egen inriktning.

Examination och betyg

Kursen examineras vid litteraturseminarier, i PingPong, samt genom författande av ett PM, dvs en uppsats om 8-10 sidor.

I kursen ges betygen Underkänd, Godkänd och Väl Godkänd.

För Godkänd krävs:

- aktivt deltagande på föreläsningar och litteraturseminarier.
- slutförda muntliga och skriftliga uppgifter på korrekt svenska.

För Väl Godkänd krävs:

- aktivt deltagande på föreläsningar och litteraturseminarier.
- slutförda muntliga och skriftliga uppgifter på god svenska där studenten självständigt kan reflektera kring olika problemområden.

Kursvärdering

Kursen utvärderas skriftligt i samband med näst sista föreläsningstillfället för campuskursen och mot kursens slut på PingPong för distanskursen.

Kurslitteratur

Kurslitteratur förtecknas i särskild bilaga.

Varulvar, vampyrer och väsen – skräck i litteratur och andra media från antiken till idag 7,5 högskolepoäng

Antal sidor

Facklitteratur

(OBS att texter tillkommer i kompendiet nedan.)

Fyhr, Mattias (2003) *De mörka labyrinterna. Gotiken i litteratur, film, musik och rollspel*. Ellerströms förlag. 297 s
(För tillfället slut på förlaget, finns på biblioteken. Nyutgåva i augusti)

Leffler, Yvonne (2001). *Skräck som fiktion och underhållning*. Studentlitteratur. 151 s

Facklitteratur på nätet

Leffler, Yvonne (2008). "Svensk skräcklitteratur":
<http://litteraturbanken.se/#presentationer/specialomraden/SvenskSkracklitteratur.html> 8 s

Sofia Wijkmark (2009). "'Karln. En julsägen'. Berättande och hemsökelse".
I *Hemsökelse. Gotiken i sex berättelser av Selma Lagerlöf*, s 51-85 om "Karln. En julsägen" (OBS att novellen finns i kompendiet):
<http://kau.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:209642> 34 s

Skönlitteratur(Välj gärna senare utgåvor men se till att de är kompletta och inte reviderade versioner av t ex *Dracula*. OBS att många texter tillkommer i kompendiet nedan.)

Stoker, Bram (1897). *Dracula*. Ca 330 s

En av dessa:

Edelfeldt, Inger (1982. Även utgiven 1995 som *Nattens barn*). *Juliane och jag*,
Dahlström, Magnus (1986). *Papperskorg* eller (1987). *Fyr*,
Rydberg, Carina (1990). *Osalig ande*,
Kandre, Mare (1991). *Aliide, Aliide*,
Teratologen, Nikanor (1992). *Äldreomsorgen i Övre Kågedalen*,
Hagman, Per (1994). *Volt* eller
Ahndoril, Alexander (1995). *Jaromir*. Ca 250 s

Ett verk av dessa:

Leandoer, Kristoffer (1994). *Svarta speglar*,
Niemi, Mikael (1994). *Kyrkdjävulen* eller (2001). *Blodsugarna*,
Berghorn, Rickard (1995). *Nattvaka* eller (1998) *Skymningscirkus*,
Eggert, Pål (1998). *Ars moriendi – konsten att dö: Gotisk roman*,
Berghorn, Rickard och Fyhr, Mattias (red. 2002). *Necronomicon i Sverige*,
John Ajvide Lindqvist (2004). *Låt den rätte komma in*,
Åsa Schwartz, Åsa (2005). *Och fjättra Lilith i kedjor*,
Hildebrand, Johanne (2007). *Fördömd*,
Johan Theorin (2007). *Skumtimmen*,

Andreas Marklund (2007). *Skördedrottningen*,
C J Håkansson, C J (2007). *Fjärilen från Tibet*,
Andreas Roman (2008), *Mörkrädd*, eller
Hellberg, Amanda (2008). *Stygghelsen*.

Ca 200 s.

Ett av dessa ”intermediala” eller icke svenska eller icke-anglosaxiska verk:
Barker, Clive (1986). *The Hellbound Heart* (jfr med filmen och Lefflers analys).
Jungstedt, Torsten (1955). *Mannen i svart*.
Gautier, Théophile (2002/1836). *Den döda älskarinnan*,
Schiller, Friedrich von (1792/1795) *Der Geisterseher/Ghost-Seer*.

Eller en av dessa bildkonstbaserade verk:

Linde, Gunnel (1972). *Jag är en varulvsunge* eller
Löf, Jan (1973). *Felix och varulven* eller
Arnold, Hans (1978). *Monstret som valp*,
O’Barr, James (1989). *The Crow* eller
Gaiman, Neil (1989-). *The Sandman*.

Eller ett av dessa rollspel:

Grundboxen eller grundboken i *Chock. Äventyr i det okända* (1985) eller
Jonsson, Gunilla och Petersén, Michael (1991). *Kult* eller
Petersen, Sandy (1981). *Call of Cthulhu: Fantasy Role-Playing in the Worlds of H. P. Lovecraft* eller
Rein*Hagen, Mark m fl (1991). *Vampire: The Masquerade*. Eller
låttexter på Cave, Nick (1988). *King Ink*.

Eller manuset till en film av t ex David Cronenberg.

Eller ett drama, till exempel Gustav III (1793). *Den svartsjuka Neapolitanar’n*
eller ett drama av Jupiter, iodine ur (1997). *Dom dödas pornografi* eller hans intermediala (2005)
Det falska paradiset.

Eller ett av dig själv valt verk (motivera valet)

Till detta kommer ett kompendium med fack- och skönlitterära texter max 400 s